

Důvody k díkůvzdání a modlitbě (Fp 1,1–18; Ko 1,1–12)

Texty na tento týden

Fp 1,1–18; 1K 13,1–8; Jr 17,9; Ko 1,1–12; 1Pt 1,4; Ž 119,105; Iz 30,21

Úvodní text

„Jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista.“ (Fp 1,6)

Pavel zcela záměrně začíná své dopisy slovy pozdravu a díkůvzdání. „Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho. Stále za vás v modlitbách děkujeme Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista“ (Ko 1,2,3).

I my, stejně jako Pavel, máme být za co vděční. Boží milost jsme prožili takovým způsobem, který nedokážou pochopit ani andělé. Totéž platí pro Boží dar pokoje, zahrnující harmonii s Bohem a naději pramenící z Boží lásky.

Na lidské úrovni můžeme projevovat vděčnost lidem a doufat, že ocení to, co pro ně děláme. Rodiče se modlí, aby jejich děti milovaly Boha a jednou, pokud ne hned teď, ocenily skutečné oběti, které přinesli, aby jim poskytli tu nejlepší možnou výchovu. Jako lidé však děláme mnoho chyb a učíme se z nich (nebo bychom se alespoň měli učit).

Osnova lekce

V této lekci se budeme zabývat Pavlovými úvodními slovy díkůvzdání a modlitby v listech Filipským a Koloským. Prozkoumáme, jak mohou tyto Pavlovy modlitby obohatit a posílit náš vlastní modlitební život.

I. Úvod listu Filipským

- Fp 1,3–8: Pavlova vděčnost za přátelství filipských křesťanů (neděle)
- Fp 1,9–11: Pavlova modlitba za filipské křesťany (pondělí)
- Fp 1,12–18: Uvěznění jako příležitost pro šíření evangelia (úterý)

II. Úvod listu Koloským

- Ko 1,3–8: Díkůvzdání za víru, lásku a naději koloských křesťanů (středa)
- Ko 1,9–12: Pavlova modlitba za poznání Boží vůle a duchovní růst (čtvrtek)

SPOLEČENSTVÍ EVANGELIA

³Děkuji Bohu svému při každé vzpomínce na vás ⁴a v každé modlitbě za vás všechny s radostí prosím; ⁵jsem vděčen za vaši účast na díle evangelia od prvního dne až doposud ⁶a jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista. ⁷Vždyť právem tak smýšlím o vás všech, protože vás všechny mám v srdci jako spoluúčastníky milosti, i když jsem ve vězení, zodpovídám se před soudem a obhajuji evangelium. ⁸Bůh je mi svědkem, jak po vás všech vroucně toužím v Kristu Ježíši. (Fp 1,3–8)

Osobní studium

Jaký je důvod Pavlovy vděčnosti podle úvodního textu (Fp 1,3–8)? Jaká ujištění dává Filipským a proč je to důležité?

Pavel založil sbor ve Filipech a z jeho dopisu je cítit vroucnost křesťanské vzájemnosti. Přestože je dělí stovky kilometrů, Pavel, spoutaný a uvězněný, nosí sbor ve Filipech a jeho členy v srdci, touží po nich a děkuje za ně Bohu. V Pavlově modlitbě díkyvzdání můžeme zahlédnout Ježíšovu přímělu za nás v nebi.

Na náprsníku velekněze bylo dvanáct kamenů představujících dvanáct kmenů Izraele. Když kněz přímělně zastupoval lid, měl „na svém srdci“ nést „jména synů Izraele“ (Ex 28,29). Ježíš jako náš Velekněz v nebeské svatyni ještě lepším způsobem přináší jména svého lidu před Otce.

Za povšimnutí stojí originální znění verše Fp 1,3, který se obvykle překládá tak, že Pavel děkuje v modlitbách Bohu za Filipské při každé vzpomínce na ně. Řecký text je však nejednoznačný a může vyjadřovat i to, že oni pamatují na Pavla. Zdůrazňuje se tím jejich blízký vztah. Tato blízká vzá-

jemnost se vyjadřuje slovem „společenství“ (řecky *koinonia*). Tak jako měl Pavel účast (*koinonia*) na Kristově utrpení (Fp 3,10), tak nikdo jiný neměl „[spolu]účasť“ (řecky: *sunkoinónéō*) na Pavlově utrpení tak jako Filipští, kteří se finančně podíleli na podpoře Pavlovy služby (Fp 4,14.15). Tato vzájemnost, která trvala „od prvního dne až doposud“ (Fp 1,5), ho vede k tomu, aby za ně děkoval Bohu a modlil se za ně „s radostí“ (Fp 1,4).

Je zajímavé, že Pavel popisuje své vězeňské prostředí docela pozitivně. Spolu s ostatními věřícími tak totiž může mít účast na milosti „při obhajobě a utvrzování evangelia“ (Fp 1,7; ČSP). Jeho použití těchto dvou právních výrazů naznačuje nejen to, že jeho soudní proces je na spadnutí, ale také to, že Pavel aktivně oslovuje vojáky a návštěvníky evangeliem. Proto je nezbytné obojí – „obhajoba“ (řecky: *apologia*) před útoky i „utvrzování“ věčných pravd evangelia. Zdá se, že Pavlovi méně záleží na jeho vlastní budoucnosti než na obhajobě samotného evangelia. Ať už žije, nebo zemře, je si Pavel jist, že Bůh dokončí „dobré dílo“, které začal ve všech, kteří mu důvěřují (Fp 1,6).

Aplikace

Jak rozumíš slibu, že „ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista“ (Fp 1,6)? Co to znamená? Kdy skončí toto dílo?

PAVLOVY MODLITBY

⁹A za to se modlím, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala a s ní i poznání a hluboká vnímavost; ¹⁰abyste rozpoznali, na čem záleží, a byli ryzí a bezúhonní pro den Kristův, ¹¹plní ovoce spravedlnosti, které z moci Ježíše Krista roste k slávě a chvále Boží. (Fp 1,9–11)

Osobní studium

Před několika lety mluvil jeden kazatel o modlitbách, které se soustřeďují jen na mě, mě, mě a mé potřeby a touhy. Výstižně je charakterizoval jako „malé sobecké modlitby“, protože Bůh má na mysli něco mnohem většího.

Na co se Pavel zaměřuje ve své modlitbě v úvodním textu (Fp 1,9–11)? Jaké důležité žádosti předkládá? Co se z toho dozvídáme o modlitbě?

Tato modlitba má v řečtině pouze třiadvacet slov, ale zahrnuje všechno, na čem Pavlovi záleží a o čem bude hovořit ve zbytku svého dopisu: lásku, poznání, rozpoznání, čistotu, upřímnost, neurážení a spravedlnost, kterou máme prostřednictvím Ježíše Krista. Základem této modlitby, stejně jako předchozích Pavlových vyjádření vděčnosti, je důraz na církev jako celek. Pavlova modlitba se zcela zaměřuje na ostatní, modlí se za celou církev a za její blaho. Podívejme se blíže na některé prvky této modlitby:

Neustálý růst v lásce. Pavel se nemodlí jen za více lásky, ale za lásku, s níž se

rozvíjí i „poznání a hluboká vnímavost“ (Fp 1,9). Takové poznání není jen intelektuální, ale zahrnuje i poznání duchovních věcí, které lze získat pouze společenstvím s Bohem a studiem jeho slova (viz Ef 1,17; 4,13; 1Tm 2,4).

Schopnost rozpoznat. Pavel to vysvětluje jako schopnost rozpoznat „na čem záleží“. Právě to nás vede k tomu, abychom „byli ryzí a bezúhonní pro den Kristův“ (Fp 1,10).

Být ryzí (čistí; ČSP). Toto slovo v řečtině doslova znamená „souzený slunečním světlem“ a vztahuje se na neposkvřenou čistotu jednání: „Všechno, co křesťané dělají, by mělo být tak jasné jako sluneční paprsek.“ (MB 68; MON 43)

Být bezúhonní. Doslova to znamená nebýt kamenem úrazu, neříkat ani nedělat nic, co by jinému člověku ztížilo jeho víru.

Spravedlnost skrze Ježíše Krista. Pavel se tímto tématem podrobně zabývá v listech Římanům a Galatským a mnohé aspekty rozebírá i ve Filipským 3. Nemáme žádnou vlastní spravedlnost, ale jen tu, kterou přijímáme prostřednictvím Krista.

Aplikace

Jak může naše láska stále „víc a více“ růst (Fp 1,9)? Proč je to tak důležité pro život křesťana? (Viz také 1K 13,1–8.)

DŮVODY K VDĚČNOSTI

¹²Rád bych, bratři, abyste věděli, že to, co mě potkalo, je spíše k prospěchu evangelia, ¹³takže po celém soudu i všude jinde je známo, že jsem vězněn pro Krista, ¹⁴a mnohé bratry právě mé okovy povzbudily, aby se spolehli na Pána a s větší smělostí mluvili beze strachu slovo Boží.

¹⁵Někteří sice kážou Krista také ze závesti a z řevnivosti, jiní však s dobrým úmyslem. ¹⁶Jedni z lásky, protože vědí, že jsem tu k obhajobě evangelia, ¹⁷druzí z touhy po uplatnění, ne z čistých pohnutek, a domnívají se, že mi v mém vězení způsobí bolest. ¹⁸Ale co na tom! Jen když se jakým-koli způsobem, ať s postranními úmysly, ať upřímně zvěstuje Kristus; z toho se raduji a budu radovat. (Fp 1,12–18)

Osobní studium

Filipské pochopitelně zarmoutilo, když se doslechli o Pavlově uvěznění. Jeho dílo bylo nyní značně omezeno. Nemohl cestovat. Nemohl kázat. Nemohl navštěvovat synagogy a učit lidi o Ježíši jako Mesiáši. Už nemohl zakládat sbory. Filipští poslali Epafrodita, aby zjistil apoštolův stav, povzbudil ho a ujistil se, že bude mít vše, co bude potřebovat.

Přečti si Fp 1,12–18. Jak Pavel vnímal své uvěznění? Jaké poučení můžeme vyvodit z postoje, který měl navzdory okolnostem, ve kterých se ocitl?

Poselství, které se k nim od Pavla dostalo, muselo Filipské překvapit. Pavel vnímal svou situaci jinak, než by se dalo očekávat. Jeho duchovní poznání ho vedlo k tomu, že své uvěznění vnímal jako něco dobrého. Nepřekáželo mu – naopak to vnímal jako něco „k prospěchu evangelia“ (Fp 1,12). Tam, kde jiní viděli jen pouta a mříž, Pavel viděl své římské strážce jako adepty Božího

království. Viděl také, že jeho uvěznění velmi povzbudilo ostatní, aby byli aktivnější a odhodlanější šířit evangelium a aby směle mluvili o Kristu beze strachu z následků.

Možná je těžké si to představit, ale někteří si skutečně mysleli, že z Pavlova uvěznění budou mít užitek. Zřejmě doufali, že upadne v zapomnění, a tak se otevře větší prostor pro ně a jejich vlastní kázání evangelia. Jedná se o velmi smutný příklad lidského sobectví, které se objevuje dokonce i v církvi. Jak řekl Jeremjáš dávno před Pavlem: „Nejúskočnější ze všeho je srdce a nevyлéčitelné. Kdopak je zná?“ (Jr 17,9).

Naštěstí se někteří věrní pracovníci stali ještě horlivějšími v šíření evangelia. Pavla milovali a svědectví o jeho utrpení pro víru je vedlo k větší důvěře v Krista a povzbudilo je, aby byli ještě aktivnější pro Pána. Dodávalo jim to sílu jít tam, kam se dříve báli jít, a vedlo je to k tomu, aby mluvili v situacích, ve kterých předtím mlčeli. Dokonce ještě více lidí přijalo Krista a šířilo evangelium spásy.

Aplikace

Jaké poučení si můžeme vzít ze zkušeností, které sice byly nepochybně těžké, ale přinesly i nějaký užitek? Jak se můžeme naučit důvěřovat Bohu i v případech, kdy užitek nemusí být zřejmý?

OVOCE EVANGELIA

³Stále za vás v modlitbách děkujeme Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista, *“neboť jsme slyšeli o vaší víře v Krista Ježíše a o vaší lásce, kterou máte ke všem bratřím* ⁵*pro naději zakotvenou v nebesích. Víte o ní, protože i k vám přišlo slovo pravdy, evangelium;* ⁶*tak jako na celém světě, i mezi vámi přináší ovoce a roste od toho dne, kdy jste uslyšeli o Boží milosti a přesvědčili se, že je pravdivá.* ⁷*Tak vás tomu učil Epafras, náš milovaný druh, jenž nás věrně zastupuje jako Kristův služebník.* ⁸*On nám také vyprávěl o lásce, kterou ve vás působí Boží Duch. (Ko 1,3–8)*

Osobní studium

Pavlův vztah s koloskými věřícími se lišil od vztahu s Filipskými. Zařazoval je mezi „ty, kteří mě ani osobně neznají“ (Ko 2,1). Přesto je Pavel ujišťuje – stejně jako Filipské – že za ně děkuje Bohu a nepřestává se za ně modlit.

Za které tři skutečnosti Pavel děkuje Bohu v úvodním textu (Ko 1,3–8)?

Pavel spojuje tři ctnosti, které zmiňuje i jinde: *víru, naději a lásku* (viz 1K 13,13; 1Te 1,3; 1Te 5,8). A zásluhu za ně nepřipisuje Koloským, ale Otci. „Každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování je shůry, sestupuje od Otce nebeských světél. U něho není proměny ani střídání světla a stínu“ (Jk 1,17). Když vidíme Boží lásku, vede nás k víře v Krista (Ef 2,4–8) a máme naději na nebe, jak popisuje Petr: „Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích“ (1Pt 1,4).

Pavel také zdůrazňuje, že evangelium je důvěryhodné, protože je založeno na „slově

pravdy“. Tento výraz Pavel používá i jinde v souvislosti s inspirovaným Božím slovem (viz 2K 6,7; 2Tm 2,15), které skutečně působí v těch, kdo je přijali: „ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží“ (1Te 2,13), a naplňuje Boží vůli (Iz 55,11). Když je hlásáno evangelium, Boží moc se projevuje působením Ducha svatého, zasahuje srdce a lidé na něj reagují. Evangelium přináší ovoce, protože je to „slovo života“ (Fp 2,16).

Možná nejúžasnější je, jak rychle se evangelium rozšířilo. Asi třicet let po Kristově smrti a vzkříšení mohl Pavel říci, že se rozšířilo „na celém světě“ (Ko 1,6) a „všemu stvoření pod nebem“ (Ko 1,23). Rozsáhlá síť římských silnic umožňovala rychlou komunikaci a cestování, díky čemuž se Pavlovy epištoly mohly tak rychle a široce šířit. Ale je to Boží moc působící prostřednictvím jeho Slova, která v člověku rodí duchovní život (Jk 1,18; 1Pt 1,23) a dělá z něj „nové stvoření“ (2K 5,17).

Aplikace

Apoštol Pavel píše o naději, „která je vám připravena v nebesích“ (Ko 1,5). Jak této naději rozumíš ty? Proč se vztahuje i na nás osobně, ačkoli jí ve skutečnosti nejsme hodni?

SÍLA MODLITBY

⁹Proto i my, ode dne, kdy jsme to uslyšeli, nepřestáváme za vás v modlitbách prosit, abyste plně, se vši moudrostí a duchovním pochopením poznali jeho vůli. ¹⁰Tak budete svým životem dělat Pánu čest a stále se mu líbit, ve všem poneseáte ovoce dobrých skutků, budete růst v poznání Boha, ¹¹a z moci jeho božské slávy nabudete síly k trpělivosti a radostné vytrvalosti; ¹²a budete děkovat Otcí, který vás připravil k účasti na dědictví svatých ve světle. (Ko 1,9–12)

Osobní studium

Jaké konkrétní prosby nacházíš v Pavlově modlitbě v úvodních verších (Ko 1,9–12)?

Pavel se modlí, aby Koloští „plně, se vši moudrostí a duchovním pochopením poznali jeho [Boží] vůli“ (Ko 1,9). Pavel popisuje poznání Boží vůle jako „moudrost“ a „duchovní pochopení“. Moudrost nabýváme především tím, že zcela důvěřujeme Bohu, jsme ochotni konat jeho vůli (J 7,17) a nespolehnáme na „svoji rozumnost“ (Př 3,5). Často však vyvstává otázka: „Jaká je Boží vůle pro mě v této situaci?“ Existují čtyři hlavní zdroje, z nichž můžeme poznat Boží vůli, když ji hledáme na modlitbě:

1. Nejdůležitějším zdrojem moudrosti je samotná Bible. „Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku“ (Ž 119,105).
2. Bůh nám dal zvláštní moudrost pro poslední dny prostřednictvím ducha prorockví (Zj 12,17; Zj 19,10), jak se projevuje ve spisech Ellen G. Whiteové. Bible nás povzbuzuje: „Věřte v Hospodina, svého Boha, a budete nepohnutelní; věřte jeho prorokům a bude vás provázet zdar“ (2Pa 20,20).
3. Boží vůli a vedení lze znát také prostřednictvím zvláštních okolností, když Boha

požádáme, aby otevřel nebo zavřel dveře (viz Ko 4,3).

4. Duch svatý nás vede, když se naučíme rozpoznávat jeho hlas: „... a na vlastní uši uslyšíš za sebou slovo: ‚To je ta cesta, jděte po ní, ať budete chtít doprava nebo doleva‘“ (Iz 30,21).

Pavel se modlí, aby Koloští „vedli život hodný Pána“ (Ko 1,10; ČSP). Samozřejmě, nikdo se tak nechová od přírody, ale Bůh nás považuje za hodné svou milostí a volá nás, abychom žili v souladu s tímto vznešeným povoláním (Ef 4,1; 1Te 2,12). Pavel používá výrazy „život“ – „žít“ v tomto dopise ještě třikrát (Ko 2,6; 3,7 a 4,5; ČSP). Znamená to žít a jednat v souladu s Božím zákonem (Ex 18,20), což je možné jen díky působení Ducha svatého (Ez 36,27).

Pavel se také modlí, aby „vedli život hodný Pána a ve všem se mu líbili“ (Ko 1,10; ČSP). To se samozřejmě vztahuje i na nás. Potom uvádí několik způsobů, jak toho dosáhnout: „abyste nesli ovoce v každém dobrém skutku a rostli v poznání Boha“ (Ko 1,10; ČSP) a konečně tím, že budou (a my také) děkovat Otcí „který nás učinil způsobilými k účasti na podílu svatých ve světle“ (Ko 1,12; ČSP).

Aplikace

Kdyby se tě někdo zeptal: „Podle čeho víš, kterým směrem tě Bůh vede?“, co bys mu odpověděl a proč?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Mnozí lidé nedokážou dělat konkrétní plány do budoucna. Jejich život je nevyrovnaný. Nedovedou poznat, jak věci dopadnou, a to je často naplňuje úzkostí a neklidem. Mějme na mysli, že život Božích dětí na tomto světě je životem poutníka. Nedostává se nám moudrosti, abychom věděli, jak plánovat svůj život. Není naším úkolem utvářet si budoucnost. Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde. Věřil, a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec, bydlel ve stanech s Izákem a Jákobem, pro které platilo totéž zaslíbení, a upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh“ (Žd 11,8–10).

Kristus si za svého života na zemi nedělal plány, co bude dělat. Přijal plány, které s ním měl Bůh, a Otec mu den za dnem odhaloval své plány. Tak i my máme záviset na Bohu, aby náš život mohl být prostým prováděním Boží vůle. Bůh bude řídit naše kroky, svěříme-li mu své cesty.

Velmi mnoho lidí si plánuje skvělou budoucnost, a utrpí naprostý nezdar. Nechte za sebe plánovat Boha. Věřte jako malé dítě vedení Toho, který „střeží nohy svých věrných“ (1S 2,9). Bůh nikdy nevede své děti jinak, než jak by se samy rozhodly, aby je vedl, kdyby mohly vidět konec od počátku a poznat slávu záměru, který plní jako Boží spolupracovníci.“ (MH 478–479; ŽNP 258)

Otázky k rozhovoru

1. Zamyslete se nad uplynulým týdnem a napište si seznam věcí, za které jste vděční. Je možné, že byste měli být vděční za víc, než si uvědomujete?
2. Zamyslete se nad poslední větou citátu z knihy *Život naplněný pokojem*. Jedná se o velmi silné vyznání víry. Jak se můžeme naučit tak hluboce důvěřovat Bohu?
3. Ve světle Ko 1,6.23 uvažujte o myšlence: „Nevěra, reptání a vzpoura oddálily vstup starověkého Izraele do Kanaánu o čtyřicet let. Stejně hříchy zdržují vstup moderního Izraele do nebeského Kanaánu. V žádném z těchto případů nebyla chyba v Božích slibech. Je to nevěra, přizpůsobení se světu, neposvěcenost a sváry mezi lidmi, kteří se hlásí k Pánu, které nás tolik let drží v tomto světě hříchu a smutku. Kdyby církev Kristova vykonala své určené dílo, jak Pán nařídil, celý svět by již byl varován a Pán Ježíš by přišel na naši zemi v moci a velké slávě.“ (LDE 38) Jak dnes můžeme dělat stejné chyby?